

Oge Ikpe Chineke Abiawo — Nke Mbụ

Ikpe Ikpé nke Ndi Di Ndu na Mkpa Amuma nke 9/11

Jeff Pippenger

2024-12-18

Ruo ogologo oge, n'ezie site ozugbo mgbe 9/11 gasiri, anyi na-akuzi mgbe niile na ikpe nke ndi di ndu malitere na 9/11. Anyi ghotara eziokwu a site n'otutu ndi ama nke Akwukwo Nso, bu ndi kwadoro ya site n'uzo di iche iche kpankpam. Kemgbe July 2023, anyi aghotawo obuna nkowa ndi ozo banyere ikpe nke ndi di ndu, nke malitere na 9/11, ma e jiri ya tanyere nkowa ndi a choputara obere oge ka 9/11 gasiri. Gini mere ikpe nke ndi di ndu ji malite na 9/11? Gini bu ikpe nke ndi di ndu di ka Akwukwo Nso si kwuo?

N'isi nke mbu n'akwukwo Mkpughe, agwa bu isi e ji mara Kraist bu na O bu Alfa na Omega, Mmalite na Njedebe, Onye Mbụ na Onye Ikpezụ. O na-enye ihe atụ nke agwa ahụ nke agwa Ya mgbe O nyere Jón iwu ka o dee ihe ndi diri adi, ma n'ime ime nke a, Jón ga-edekwa ihe ndi ga-abia. Jisọs na-egosiputakarị njedebe site n'mmalite. Nke ahụ bu onye O bu.

Baibul na-akowa Jizos di ka Okwu. Akwukwo mbu nke di na Baibul, Jenesis, putara "mmalite." Akwukwo ikpezụ nke Baibul bu akwukwo Mkpughe, ma eziokwu ndi e buru uzo gosiputa n'akwukwo Jenesis ka a na-ekwu maka ha n'akwukwo Mkpughe. Jenesis bu Alfa, Mkpughe bukwa Omega, ma onu ha bu Okwu ahụ; Okwu ahụ bukwa Jizos, onye bu Alfa na Omega. Mbinyenye aka Chineke, ma o bu aha Ya, ka e dere n'ime akuku obula nke amuma nke Baibul. Mbinyenye aka ahụ na-akwado na ihè di n'ime akuku ahụ bu eziokwu.

O buru na nkowa e nyere akuku amuma o bula adighi ebu akara aka nke Chineke, nke bu aha Ya, nke bukwa agwa Ya; ya mere, nkowa ahụ ezighi ezi. E nwere ule ndi ozo e kwesiri itinye n'oru mgbe a na-akowa Okwu amuma nke Chineke, ma ule o bula mmadu puru iji mee ihe, a ga-akowaputa ule ahụ n'ime Okwu Chineke. O buru na enweghi ule ndi mmadu cheputara, nkowa ndi mmadu cheputara ga-adikwa ntakiri. Ya mere, gini kpatara ya? O bukwa gini? Ikpe ikpe nke Baibul banyere ndi di ndu, o bu nke malitere na 9/11?

Mgbe Kraist na-ewebata Onwe Ya n'akwukwo Mkpughe, O na-akowa Onwe Ya dika mbido na njedebe, ma jiri onye-amuma Jón gosi ihe agwa ahụ nke agwa Ya na-anochi anya ya. O na-akowa ozi nke akwukwo ahụ dum dika mkpughe nke Onwe Ya. O nyere Jón iwu ka o dee ihe ndi di n'oge ahụ n'uwa Jón, ma n'ime ime otu ahụ Jón ga na-edeko ihe ga-adi na njedebe nke uwa. Jón bu otu n'ime ndi ndu iri na abuo n'mbido choochi Ndi Kraist, ya mere Jón na-egosi njedebe nke choochi Ndi Kraist, nke narị puku iri anọ na anọ na nnukwu igwe mmadu nochiri anya ha na Mkpughe isi nke asaa.

Ntughari uche nke Akwukwo Nso bu nke a: Jisọs bu Okwu ahụ, nke e ji kee ihe niile, Okwu ahụ nke noworo mgbe nile na Nna Ya, ma O bukwa Akwukwo Nso, n'ihia na O bu Okwu Chineke. Agwa mbu nke agwa Kraist nke e webatara n'ozu ikpezụ nke Okwu Chineke bu na O na-egosi njedebe nke otu ihe site na mmalite nke otu ihe ahụ n'onwe ya. O buru na etinyeghi eziokwu a

gbasara àgwà Chineke n'orụ n'ịmụ Akwukwọ Nso nke mmadụ, ha enweghị ike imata n'ezie ihe ikpe nke ndị dị ndụ bụ, na ihe mere o ji malite na 9/11, ma nke ka mkpa, ihe mere o ji forọ nke nta ka o gwula.

Dịka ihe atụ nke ụkpurụ nke Alfa na Omega, Izrel oge ochie na-anọchi anya Izrel nke oge a, nke bụ eziokwu amụma nke a pụkwara ikowa dị ka Izrel nkịtị na-anọchi anya Izrel ime mmụọ.

N'agbanyeghị otu a puru isi kwuputa ya, ma Izrel nkịtị nke oge ochie ma Izrel ime mmụọ nke oge a nwere akukọ mmalite na akukọ njedebe. Atọ n'ime akukọ anọ ahụ adịlarị n'oge gara aga, ma anyị nọ ugbu a n'akukọ nke anọ na nke ikpeazu.

Akukọ ihe mere eme atọ gara aga ndị ahụ na-anọchi anya ndị àmà atọ nke ogbọ ikpeazu n'akukọ ihe mere eme nke ụwa. Akukọ ihe mere eme atọ gara aga ndị ahụ na-akowa ogbọ ahụ nke a na-anọchi anya ya dịka otu narị puku na puku iri anọ na anọ n'akwukwọ Mkpughe. E nwekwara ahiri ndị ozo nke akukọ ihe mere eme amụma nke na-ekwu kwa banyere otu narị puku na puku iri anọ na anọ, ma onuogugu nke otu narị puku na puku iri anọ na anọ ahụ nwere ihe nnochianya amụma nke na-egosi na otu narị puku na puku iri anọ na anọ bụ ndị a na-anọchi anya n'amụma site n'iba ụba agburu iri na abuo nke Izrel oge ochie nke dị adị n'eziokwu, na ndiozi iri na abuo nke Izrel ime mmụọ nke oge a.

Dịka ihe atụ ozo nke Alfa na Omega, ndị mmụọ-ozị atọ nke Mkpughe isi nke iri na anọ nochiri anya akukọ mmalite na nke njedebe. Ngaghari Millerite nochiri anya akukọ mmalite nke ndị mmụọ-ozị atọ ahụ, ebe ngaghari nke narị puku mmadụ otu narị na iri anọ na anọ nochiri anya akukọ nke dị n'ogwugwu ozị nke mmụọ-ozị nke atọ. Ngaghari alfa kposara mmeghe nke ikpe nchoputa ahụ n'ubochi Oktoba 22, 1844. Ngaghari omega kposara mmeghe nke ikpe nke ndị di ndu, na-akowaputa mmalite ya di ka 9/11.

Ihe atụ nke atọ banyere Alfa na Omega, nke mkpali nso na-akwado n'uzo di mfe, bu na n'mmalite, nke bu mmeghari alfa nke ndi Millerite, e mezuru ilu umu agboghọ iri ahụ kpomkwem di ka e dere ya. Nwannaanyi White na-akowaputa akukọ ndi Millerite n'akwukwọ ahụ, The Great Controversy, n'onodu nke imezu ilu ahụ n'oge ahụ. O na-akuzi na mmeghari omega nke puku narị anọ na iri anọ na anọ ga-emekwa ka e mezue ilu umu agboghọ iri ahụ kpomkwem di ka e dere ya. Ndiama atọ di mkpirikpi nke Kraist na-akowaputa njedebe ahụ site n'mmalite.

Ná mmalite nke Izrel oge ochie, Onye-nwe-anyi batara n'ogbugba-ndu na ndi Hibru di ka e gosiri ya site n'obara di n'ogidi onu uzo, nke n'ezie bu nno ebe mbu a kporo Mkpu Etiti Abali aha n'Okwu Chineke. Baptizim bu ihe nnochianya nke mmekorita ogbugba-ndu na Kraist, ma Pol na-akuziri anyi na ndi Hibru ndi si n'Ijpt puta ka e mere ha niile baptizim 'n'igwe ojii' na n'Oké Osimiri Uhie.' Ozugbo ha gafesiri osimiri ahụ, e nyere ha manna, nke, n'etiti ihe ndi ozo, bu ihe nnochianya nke Sabbath ubochi nke asaa n'onodu nke ibu ule.

"Nana" ahụ na-anọchi anya ule mbu ha, ma mgbe ha dara n'ule nke iri ha, bu nke ikpeazu, mgbe ha juru ozi Joshua na Caleb, Onyenwe anyi wee jukwa ha di ka ndi ogbugba ndu Ya ma soro Joshua na Caleb banye n'ogbugba ndu. Mgbe ha mechara banye n'Ala Nkwa ahụ, e meghi emume ibi ugwu n'ahụ ndi ikom ahụ a muru n'ime afọ iri anọ ahụ, n'ih na e kwusiri emume ahụ n'oge nnpuisi Kadesh, ma weghachi ya na Kadesh tupu nbata ahụ. Nke a bu akara nke Alfa na Omega.

Afọ iri anọ ahụ ha nọrọ na-awaghari n'ozara malitere site n'inupu isi megide ozi Joshua na Caleb, o kwusirikwa site n'inupu isi nke Moses n'iti Nkume ahụ ihe, ma si otú a kowahie agwa na oru Chineke. Mmalite nke Izrel oge ochie na-egosi njedebe nke Izrel oge ochie.

Ná ngwusị nke Izrel oge ochie, Jizos, dika "Onye-ozu nke Ogbugba-ndu" di na Malakai isi nke ato, bjara ime ka "ogbugba-ndu" ahụ guzosie ike n'etiti otutu mmadu ruo otu izu, n'imezu Daniel isi nke itoolu. Dika Onye-ozu nke Ogbugba-ndu, Kraist banyere n'ogbugba-ndu ya na nzuko Kraist n'akuko ihe mere eme ahụ kpomkwem ebe O gafere ndi nke ogbugba-ndu mbu. Ná mmalite nke Izrel oge ochie dika ndi nke ogbugba-ndu Chineke, Onyenwe anyi gafere ndi nke ogbugba-ndu mbu ma banye n'ogbugba-ndu ya na ndi ohuru a hoputara. O mere otu ihe ahụ kpomkwem ná ngwusị nke Izrel oge ochie.

Ihe nnochianya nke ogbugba ndu bu alimdi na nwunye, ma site n'omumu Kraist ruo n'ila Jerusalem n'iyi na 70AD, amuma na-egosiputa igba alukwaghim nke Chineke na-eji nwayoo nwayoo kewapu onwe Ya n'aka Izrel oge ochie di n'eziokwu nkiti. Ya mere, olee mgbe igba alukwaghim ahụ batara n'ike n'eziokwu: n'oge omumu Ya, n'onwu Ya, n'itupia Stivin nkume, ma o bu n'ila Jerusalem n'iyi?

"Ka o digodi, ndi na-efe ofufe sitere na mba Nile na-achọ ulo nsọ ahụ e doro nsọ nye ife Chineke. N'icha olaedo na nkume di oké onu ahia, o bu ohu nke ima mma na idi ebube. Ma a hukwaghi Jehova n'ulo eze ahụ juputara n'ima mma. Izrel, dika mba, agbahapula Chineke di ka nwunye na-agba alukwaghim. Mgbe Kraist, n'oge na-adighi anya tupu ogwugwu oru Ya n'uwa, lere ime ulo nsọ ahụ anya nke ikpezu, O siri, 'Lee, a hapuru unu ulo unu ka o buru ebe togboro n'efu.' Matthew 23:38. Ruo mgbe ahụ, O kporo ulo nsọ ahụ ulo Nna Ya; ma mgbe Okpara Chineke si n'ime mgbidi ndi ahụ puo, e wepuru onuno Chineke ruo mgbe ebighi ebi n'ulo nsọ ahụ e wuru maka ebube Ya." Acts of the Apostles, 145.

N'echi ya sochiri Uzọ Mbata nke Mmeri ahụ, Kraist kwuputara na ulo onye Juu aghowo ihe togboro n'efu, a mechakwara igba alukwaghim ahụ. Ya mere, e mechara igba alukwaghim ahụ mgbe anyanwu dara n'ubochi Uzọ Mbata nke Mmeri ahụ.

"Jerusalem abwo nwa nke nlekota Ya, ma dika nna di nro si aku akwa n'ihhi nwa nke kpafuru akpafu, otu a ka Jisos bere akwa n'ihhi obodo ahụ a huru n'anya. Olee otu M ga-esi nyefee gi? Olee otu M ga-esi hu gi ka ewere gi nye mbibi? O kwesiri ka M hapu gi ka i jee mejuputa iko nke ajo omume gi? Otu mkpuruobi bara uru nke ukwu nke na, ma e jiri ya tunyere ya, uwa Nile adaba n'enweghi isi; ma n'ebe a, o bu otu mba dum ka a ga-ala n'iyi. Mgbe anyanwu na-ada n'odida anyanwu, nke na-agakwa n'anya n'elugwe, ga-apu n'anya, ubochi amara Jerusalem ga-akwusi. Mgbe igwe ahụ kwesiri ije n'elu ugwu Oliv, oge erubeghi ka Jerusalem chegharia. N'oge ahụ, mmuo ozi nke ebere no na-apikota nku ya iji si n'ocheeze olaedo ridata nye ikpe ziri ezi na ikpe omuma nke na-abia ngwa ngwa ohere. Ma nnukwu obi ihunanya Kraist ka no na-ario ario n'ihhi Jerusalem, nke ledara ebere Ya anya, kporo ido aka na nti Ya asi, ma nke na-achọ isa aka ya n'obara Ya. O buru na Jerusalem ga-echeghari naani, oge agafebeghi ya. Mgbe oku ikpezu nke anyanwu na-ada ka no na-anogide n'ulo nsọ, n'elu ulo elu, na n'isi ulo elu, o gaghị abu na ufodu mmuo ozi oma ga-eduru ya gaa n'ihunanya nke Onye Nzoputa, ma gbochie mbibi ya? Obodo mara mma ma burukwa nke na-adighi nsọ, nke

turū ndị amụma nkume, nke jurū Ọkpara Chineke, nke n'ihì enweghì nchegharì ya nọ na-ekechi onwe ya n'agbụ nke ịgba ohu,—ubochì ebere ya fọrọ nke nta ka ọ gwu!”

“Ma ọzọkwa Mmụọ nke Chineke na-ekwu okwu nye Jerusalem. Tupu ubochì agwu, a na-ebukwa ọzọ àmà banyere Kraịst. A na-ebuli olu nke ịgba àmà elu, na-azaghachi oku sitere n'oge amụma gara aga. Ọ burū na Jerusalem anụ oku ahụ, ọ burū na ọ nabata Onye Nzọpụta nke na-abanye n'ọnụ ụzọ ámá ya, a ka pụrū ịzọpụta ya.

“Akụkọ eruola ndị ọchịchì nọ na Jerusalem na Jisọs na-eji nnukwu ịgwè mmadụ na-abjaru obodo ahụ nso. Ma ha enweghì nnabata ọ bụla nye Ọkpara Chineke. N'egwu ha na-apụta izute Ya, na-enwe olileanya ịgbasa ịgwè ahụ. Ka usoro njem ahụ na-achọ ịrịdata Ugwu Oliv, ndị ọchịchì ahụ na-egbochi ya. Ha na-ajụ ihe kpatara ọnụ mkpọtụ ahụ juru ebe niile. Ka ha na-ajụ, ‘Ònye ka Ọ bụ?’ ndị na-eso ụzọ, ndị juputara na mmụọ nke mmụọnsọ, na-aza ajụjụ a. N'okwu ndị mara mma nke ukwu ha na-ekwughachi amụma ndị e kwuru banyere Kraịst:”

“Adam ga-agwa gi, Ọ bụ mkpuru nke nwanị ahụ ga-azọpịa isi agwọ ahụ.”

“Jụọ Abraham, ọ ga-agwa gi, ọ bụ ‘Melkizedek Eze Salem,’ Eze Udo. Jenesis 14:18.

“Jekọb ga-agwa gi, Ọ bụ Shajlo nke ebo Juda.

“Aizaya ga-agwa gi, ‘Imanuel,’ ‘Onye Dị Ebube, Onye Ndumọdụ, Chineke Dị Ike, Nna Ebighi Ebi, Onyeisi Udo.’ Aizaya 7:14; 9:6.

“Jeremaia ga-agwa gi, Alaka Devid, ‘Onyenwe anyị bụ Ezi Omume anyị.’ Jeremaia 23:6.

“Daniel ga-agwa gi, Ọ bụ Messaja.”

“Hosia ga-agwa gi, Ọ bụ ‘Jehova, Chineke nke usuu ndị agha; Jehova bụ ncheta Ya.’ Hosia 12:5.

“Jọn Onye-nso-baptizim ga-agwa gi, Ọ bụ ‘Nwa-aturu Chineke, onye na-ebupụ mmehie nke ụwa.’ Jọn 1:29.

“Jehova ukwu ahụ ekwuola site n'ocheeze Ya, ‘Nke a bụ Ọkpara m m huru n'anya.’ Matiu 3:17.

“Anyị, ndị na-eso ụzọ Ya, na-ekwuputa, Nke a bụ Jisọs, Mesaya ahụ, Onyeisi nke ndụ, Onye mgbaputa nke ụwa.

“Ma onyeisi nke ike nke ọchịchiri nakwa na-ekweta Ya, na-asi, ‘Ama m Onye I bụ, Onye Nso nke Chineke.’ Mak 1:24.” *The Desire of Ages, 577–579.*

Akụkọ banyere Nbata Mmeri nke Kraịst bụ ihe atụ nke akụkọ banyere Mkpu Etiti Abalì n'oge ndị Millerite. Amaokwu ahụ sitere n'aka Nwanị White na-egosi na mgbe mbata ahụ malitere, ndị mmadụ bịa n'okpuru mkpali nke Mmụọ Nso, mgbe ahụ Kraịst kwusiri wee bee akwa n'ihì Jerusalem. Mgbe nke ahụ gasiri, Ọ gara n'ihu na nbata ahụ, mgbe ahụkwa ndị isi ndị Juu zutere Ya wee jụ Ya. Achọrọ m ikewapụ ụfọdụ njirimara nke akụkọ a ka m wee chọpụta akara-uzọ ndị a na-emeghachi n'akụkọ banyere ndị Millerite. Ma tupu nke ahụ, achọrọ m ikwu otu ihe banyere mmalite na njedebe. Ihe anyị ka kpọturu sitere n'aka Nwanị White na-anochi anya njedebe nke

otu isi, mmeghe nke isi nke na-esote ekwuokwa ihe ndi a.

“Inya mmeri nke Kraist banyere n’ime Jerusalem bu onyinyo amuma na-adighi doo anya nke obibia Ya n’igwe ojii nke eluigwe n’ike na n’ebube, n’etiti mmeri nke ndi mmuo ozi na onu nke ndi nsọ. Mgbe ahụ ka a ga-emezu okwu Kraist gwara ndi nchujà na ndi Farisii: ‘Unu agaghị ahụ M site ugbo a gaa n’ihu, ruo mgbe unu ga-asị, Ngozi nādiri Onye ahụ nke na-abia n’aha Onyenwe anyi.’ Matthew 23:39. N’ohu amuma e gosiri Zekaraya ubochi ahụ nke mmeri ikpeazu; o hukwara mbibi nke ndi ahụ juru Kraist n’obibia mbu Ya: ‘Ha ga-elekwasị anya n’ebe M nọ, bu Onye ha dowara ahụ; ha ga-eru uju n’ihi Ya, di ka mmadu si eru uju n’ihi naani nwa ya nwoke, ha ga-adikwa n’obi ilu n’ihi Ya, di ka onye nọ n’obi ilu n’ihi nwa mbu ya.’ Zechariah 12:10. O bu onodu a ka Kraist buru uzọ hu mgbe O huru obodo ahụ wee kwaa ya akwá. N’ihe gbasara mbibi nwa oge nke Jerusalem, O huru mbibi ikpeazu nke ndi ahụ bu ndi ikpe mara n’obara nke Okpara Chineke.”

“Ndi na-eso uzọ ahụ huru ikpoasi ndi Juu kporo Kraist, ma ha ahubeghi ihe nke ahụ ga-eduga na ya. Ha aghotaghikwa ezi onodu nke Izrel, ma o bu ighota ntaramahuhu ahụ nke ga-adakwasị Jerusalem. Kraist ji ihe omumu sitere n’ihe a puru ihu, nke bara nnukwu uru, kpughere ha nke a.”

“Aririo ikpeazu e mere Jerusalem aburula ihe efu. Ndi nchujà na ndi ochichi anwo olu amuma nke oge gara aga ka igwe mmadu si kwughachi ya, n’aza ajuju a, ‘Onye ka Nke a bu?’ ma ha anabataghi ya dika olu nke Mkpali Nso. N’iwe na n’itunanya ha gbaliri ime ka ndi mmadu noro nkiti. Ndi isi agha Rom nọ n’etiti igwe ahụ, ndi iro Ya wee bo Ya ebubo n’ihu ha dika onye ndu nnupuisi. Ha kwara na O na-achọ ichikwa ulo nsọ ahụ, ma buru eze na Jerusalem.” The Desire of Ages, 580.

Isi ihe m na-achoghi ka o laa n’iyi bu na Mbata Mmeri Kraist n’ime Jerusalem na-anochi anya o bughị naani Mkpu Etiti Abali nke akuko ihe mere eme ndi Millerite, kama kwa ogwugwu nke uwa. E jikotara ya na nloghachi Kraist na mmalite nke puku afọ nke isi nke iri abuo nke Mkpughe, nakwa na nloghachi Ya na Jerusalem Ohuru na njedebe nke puku afọ ahụ. E jikotara ya kwa na onwu nke ndi ajo omume n’oge obibia Ya nke abuo, nakwa na ikpe ikpeazu ha na njedebe nke puku afọ ahụ. Mmeghe nke paragraf ikpeazu na-ekwu, “Aririo ikpeazu a rioro Jerusalem aburula ihe efu. Ndi nchujà na ndi ochichi anwo olu amuma nke oge gara aga ka igwe mmadu ahụ kwughachiri ya, n’iza ajuju ahụ, ‘Onye ka Nke a bu?’ ma ha anabataghi ya dika olu nke Nso.”

Aririo ikpeazu ahụ bu n’efu, ma e gosiputara aririo ahụ dika “olu amuma nke oge gara aga.” Igwe mmadu n’ubochi Kraist juru aririo ikpeazu ha, n’ihi na ha juru ndumodu Jeremaya ka ha laghachi n’uzo ochie. Ha jukwara usoro nke ahiri n’elu ahiri, n’ihi na ndi na-eso uzọ ahụ azawo ajuju ahụ bu, “Onye ka Nke a bu,” site n’ikpokota otutu ndi ama onu, ahiri n’elu ahiri, ntakiri site n’ebe a na ntakiri site n’ebe ahụ.

Mgbe Kraist bidoro ibanye n’ime Jerusalem, O kwusiri n’uzo. O malitere site n’imezu amuma mgbe ndi na-eso uzọ ahụ nwetara inyinaya-ibu ahụ ka Kraist norokwasị na ya. O dibeghi mgbe O nokwasiri n’elu anumanu, ma anumanu ahukwa adibeghi mgbe e nokwasiri ya. Uche eziokwu nke okwu ahụ na-egosi oru-ebube, n’ihi na onye anumanu na-ekwe ka e buru ya onye na-agba ya n’oge

mbụ, ònyekwa maara otú e si ejikwa ịnya ịnyịnya-ibu nke na-emebeghi nke a mbụ. Nke a yiri mgbe ndi Filistia tinyere onyinye n'elu ugbo, tinyekwara Igbe Ogbugba-ndu ahụ, ma kee ehi abuo ndi nwere umu ka ha ka na-anu ara, ndikwa adibeghi mgbe ha dotara ugbo mbu, ha wee ozugbo hapu umu ha ma bido njem ahụ iji weghachite Igbe ahụ n'aka ndi Hibu. Igbe ahụ no n'uzo ya gaa Jerusalem, ma mgbe Devid mechara bute ya n'ime Jerusalem, o sere onyinyo nke nbata mmeri nke Kraist.

Mgbe Kraist nokwasiri n'elu ịnyịnya ibu ahụ, ndi mmadu malitere ito akwa ha n'okporo uzo, na-egbutu alaka nkwu, mkpu ha wee tie, si, "Hosanna nye Okpara Devid: Ngozi nadi Onye ahụ nke na-abia n'aha Onyenwe anyi! Hosanna n'ebe kachasi elu." (Matthew 21:9) Ndi ndu ahụ guzogidere ma kpokuo ka Jizos mee ka igwe mmadu ahụ gbachie nkiti. Ha gara n'ihu, Jizos wee kwusi ibe akwa n'ihu mmadu furu efu, nke Jerusalem nochiri anya ya. Mgbe ahụ, ngaghari ahụ gara n'ihu, ndi ndu ahụ wee bia ozo rito, na-achọ ka a gwa ha onye Jizos bu. Mgbe ahụ, ndi na-eso uzo ahụ zara site n'igba ama nke ndi amuma, ahiri n'elu ahiri.

Akuko ihe mere eme anyi na-atule ugbo a bu uzo nwee mbilite n'onwu nke Lazaros, nke na-akara ndakpo olileanya mbu n'usoro amuma e gosiri n'ilu banyere umu agboghọ iri ahụ, nakwa mmetu Uza meturu Igbe Ogbugba Ndu ahụ, n'usoro banyere mbata mmeri Devid batara na Jerusalem. Ndakpo olileanya mbu ahụ jikotara ya na oge ichere, ma Kraist echerela mgbe mbu o nuru na Lazaros na-aria oria, dika Devid kwa siri chere site n'ihapu Igbe ahụ n'ebe Uza nwuru ruo mgbe o mesiri laghachi were ya. Lazaros nwuru, ma emesia kpolite ya n'onwu. Lazaros bu onye ahụ nke mechara duru ịnyịnya ibu ahụ Jizos nokwasiri banye na Jerusalem.

N'akuko ihe mere eme nke ndi Millerite, mmuo-ozu nke abuo biarutere n'ubochi Eprel 19, 1844, n'oge nkuda mmuo mbu ahụ, nke kporo mmalite nke oge ichere. Mgbe nke ahụ gasiri, Samuel Snow malitere nwayo nwayo izulite ozi nke Mkpu Etiti Abali. Mmepa na-aga n'ihu nke ozi ahụ ka a na-anochi anya ya site n'ibanye Kraist n'ime Jerusalem. Oganihu nke oru Snow ka a na-anochikwa anya ya n'ihe gbasara njem Igbe ahụ, site n'aka ndi Filistia, ruo n'elu ugboala, ruo n'aka Uza, ma n'ikpeazu banye n'ime Jerusalem.

Nbata ahụ nwere nkwaputa mbido nke ndi mmadu mgbe ndi ndu gwara Kraist ka O mebie igwe mmadu ahụ nkiti, nke sochiri site n'akwa Kraist, emesia nkwaputa nke ndi na-eso uzo mgbe ndi ndu isiike juru onye Kraist bu. Ngosiputa nke mmuo nso n'ime ndi mmadu nke mutara nzaghachi mbu nke ndi ndu isiike ahụ ka a na-emeghari n'ime ndi na-eso uzo mgbe ha weputara "ahiri n'elu ahiri" otutu ndi akaebe amuma sitere n'oge gara aga. Mgbe anyanwu dara n'ubochi ahụ, e kewapuru Izrel oge ochie n'ebe Chineke no.

N'akuko ihe mere eme ahụ, a gwara anyi na ndi na-eso uzo ahụ aghotaghi "ita ahuhu nke ga-adakwasị Jerusalem." E gosiri ndi na-eso uzo ahụ "ita ahuhu" ahụ nke ga "adakwasị Jerusalem" site n'"otu ihe omumu di mkpa." Ihe omumu di mkpa ahụ bu obubu onu a kochara n'elu osisi fig. Mbibi nke Jerusalem, nke ndi na-eso uzo ahụ na-aghatabeghi n'oge ahụ, ka e ji obubu onu a kporo osisi fig gosiputa, nakwa ilu ahụ Kraist kuziri na mbu banyere osisi fig.

"Ido aka na nti a bu maka oge niile. Omume Kraist n'ibu onu osisi ahụ nke ike nke Ya onwe ya kere guzo dika ido aka na nti nye uka niile na nye ndi Kraist niile. O dighi onye puru idi ndu

n'iwu Chineke ma ọ bughị site n'ijere ndị ọzọ ozi. Ma e nwere ọtụtụ ndị na-adighị ebi ndụ ebere na nke enweghị icho ọdịmma onwe onye naanị ya nke Kraịst. Ụfọdụ ndị na-eche na ha bụ ndị Kraịst magburu onwe ha aghotaghị ihe na-eme ka ije ozi nye Chineke buru ihe ọ bụ. Ha na-eme atumatu ma na-amu ihe iji mee onwe ha obi uto. Ha na-eme ihe naanị n'ihe metutara onwe ha. Oge bara ha uru naanị dika ha puru isi chikotara onwe ha ihe. N'ihe omume niile nke ndu, nke a bu ebumnobi ha. O bughị maka ndi ozo kama o bu maka onwe ha ka ha na-eje ozi. Chineke kere ha ka ha bie n'uwa ebe a ghaghị iru ije ozi nke enweghị icho ọdịmma onwe onye naanị ya. O haziri ha ka ha nyere mmadu ibe ha aka n'uzo o bula o kwere omume. Ma onwe onye di ha ukwu nke na ha apughị ihu ihe ozo o bula. Ha adighị emetuta ndu mmadu. Ndi na-ebi otu a maka onwe ha yiri osisi fig ahụ, nke mere ngosiputa niile ma o mighi mkpuru. Ha na-edebe udi ofufe niile, ma na-enweghị ncheghari ma o bu okwukwe. N'okwu ha, ha na-asopuru iwu Chineke, ma nrubeisi adighi. Ha na-ekwu okwu, ma ha anaghị eme ya. N'ikpe ahụ e kwuputara megide osisi fig ahụ, Kraịst na-egosi otu ihe ngosi efu a si buru ihe a kporo asi n'anya Ya. O na-ekwuputa na onye mmehie a na-ahụ anya nwere mmehie di nta karia onye ahụ na-ekwuputa na o na-ejere Chineke ozi ma o naghị amị mkpuru maka ebube Ya."

"Ilu osisi fig, nke e kwuru tupu nleta Kraịst na Jerusalem, nwere njiko kpomkwem na nkuzi ahụ O kuziri mgbe O kochara osisi na-amitaghị mkpuru." The Desire of Ages, 584.

Mgbe mmegide ikpeazu ahụ ya na ndi-ndu ahụ gasiri, Jisọs lara azu ka o kpee ekpere n'abalị ahụ dum, mgbe ahụ, n'ututu, ka O na-agafe osisi fig ahụ, O buruara ya onu.

"O bughị oge maka mkpuru fig chara acha, ma e wezuga n'ebe ufodu; ma n'ugwu ndi gbara Jerusalem gburugburu, a puru ikwu n'ezie, 'Oge fig erubeghi.' Ma n'ubi mkpuru osisi nke Jizos biara, otu osisi putara dika nke gara n'ihu karia ndi ozo niile. E kpuchiela ya akwukwo. O bu odidi nke osisi fig na tupu akwukwo ya emepe, mkpuru ya na-etolite aputa. Ya mere, osisi a nke juputara n'akwukwo nyere nkwa nke mkpuru tolitere nke oma. Ma odidi ya bu aghugho. Mgbe Jizos nyochachara alaka ya, site n'alaka di n'ala ruo n'ome kacha elu, O hughị 'ihe obula ma e wezuga akwukwo.' O bu naanị oke akwukwo na-eme ihe ngosi efu, o dighi ihe ozo."

"Kraịst kwuputara megide ya obubu onu na-emebi emebi. 'Ka mmadu o bula ghara iri mkpuru sitere n'aka gi ozo ruo mgbe ebighi ebi,' ka O kwuru. N'ututu echi ya, mgbe Onye Nzoputa na ndi na-eso uzo Ya nokwa ozo n'uzo ha na-aga n'obodo ahụ, alaka ya ndi akponwwo na epuputa ya ndi dara mba dotara anya ha. 'Onyenwe anyi,' ka Pita kwuru, 'lee, osisi fig ahụ I buruoro onu akponwwo.'"

"Omume Kraịst n'ibu onu osisi fig juru ndi na-eso uzo Ya anya nke ukwu. O yikwara ha ka o bughị n'uzo na n'omume Ya. Otutu mgbe ha anwo Ya ka O na-ekwuputa na O biaghị ikpe uwa, kama ka e wee site n'aka Ya zoputa uwa. Ha chetara okwu Ya, 'Nwa nke mmadu abiaghị ibibi ndu mmadu, kama izoputa ha.' Luk 9:56. E mere oru ebube Ya nile iji weghachi, o bughị ibibi. Ndi na-eso uzo ahụ amatala Ya naanị dika Onye Na-eweghachi, Onye Na-agwo Ori. Omume a puru iche n'onwe ya. Gini bu nzube ya? ha juru ajuju."

"Chineke 'na-enwe mmasi n'ebere.' 'Di ka M di ndu, ka Onye-nwe anyi Chineke kwuru, onwu onye ajo omume adighi m ato uto.' Maika 7:18; Ezikiel 33:11. N'ebe O no, oru mbibi na

ikwuputa ikpe bu 'oru ijuanya.' Aisaia 28:21. Ma o bu n'ebere na n'ihunanya ka O na-ebuli akwa mkpuchi n'ihu odinihu, ma na-ekpughere mmadu ihe ga-esi n'uzo nke mmehie puta.

"Ibu onu a buru osisi fiig bu ilu e ji omume gosi. Osis ahụ na-adighi ami mkpuru, nke na-egosi akwukwo ya juputara n'ima jijiji n'ihu Kraist n'onwe Ya, bu ihe nnochianya nke mba ndi Juu. Onye Nzoputa chorọ ime ka o doo ndi na-eso uzo Ya anya ihe kpatara na idi n'aka nke mbibi Izrel. N'ih nke a, O nyere osisi ahụ agwa omume oma, ma mee ka o buru onye na-akowa eziokwu nke Chukwu. Ndi Juu putara iche n'etiti mba niile ozo, na-ekwuputa na ha bu ndi na-ekwesị ntukwasị obi nye Chineke. Chineke goziri ha puru iche, ha wee na-azoro na ha nwere ezi omume kari mmadu niile ozo. Ma ihu uwa n'anya na aguu maka uru emeruo ha. Ha na-etu onu banyere ihe omuma ha, ma ha amaghi ihe Chineke chorọ, juputakwara n'ihu abuo. Di ka osisi ahụ na-adighi ami mkpuru, ha gbasara alaka ha juputara n'ikpo isi elu, di mma n'ile anya ma maa mma n'anya, ma ha amighi 'ihe o bula ma e wezuga akwukwo.' Okpukpe ndi Juu, ya na ulo nsọ ya di ebube, ebe ichuaja ya di nsọ, ndi nchujaja ya yi okpu ukwu, na emume ya ndi na-akpali akpali, bu n'ezie ihe mara mma n'ile anya n'ezie, ma idi umeala n'obi, ihunanya, na obi ebere adighi." The Desire of Ages, 581, 582.

Anyi malitere site n'iju ajuju abuo nke anyi no n'usoro iza. Ajuju ndi ahụ bu, "Gini mere ikpe nke ndi di ndu ji malite na 9/11? Gini nke bu ikpe nke ndi di ndu nke Akwukwo Nso na-akuzi?"

Ahiri amuma ole na ole anyi ka debere n'onodu bu ndi akaebe nke Akwukwo Nso banyere ikpe ndi di ndu. Ahiri amuma ndi ahụ na-ekwu maka ihe kari naani "A, B, C" nke ikpe ahụ, ma anyi na-ebu uzo aza ajuju nke 9/11 na ikpe ndi di ndu.

"'Elere m anya,' ka onye-amuma Daniel kwuru, 'ruo mgbe e debere ocheeze di iche iche, ma Otu onye bu Ochie nke Ubochi noduru ala: uwe Ya di ocha dika snow, ntutu isi Ya dika aji aturu di ocha n'ezie; ocheeze Ya bu ire oku, ma ukwu ya ndi na-agbaghari agbaghari bukwa oku na-enwu enwu. Iyi oku si n'ihu Ya puta ma na-asoputa n'iru Ya: puku puku mmadu na-ejere Ya ozi, ma iri puku ugboro iri puku guzo n'ihu Ya: e guzobere ikpe ahụ, e mepekwaru akwukwo ndi ahụ.' Daniel 7:9, 10, R.V."

"N'otu a ka e si gosi onye-amuma ahụ n'ohu ya nnukwu ubochi ahụ di nsọ ma di egwu, mgbe a ga-enyocha agwa na ndu ndi mmadu n'ihu Onyeikpe nke uwa niile, ma nye mmadu o bula ugwo ya 'di ka oru ya si di.' Onye Ochie nke Ubochi bu Chineke Nna. Di ka onye obu-abu oma kwuru: 'Tupu e muo ugwu di iche iche, ma o bu tupu I kee uwa na uwa bi n'ime ya, obuana site na mgbe ebighi ebi ruo mgbe ebighi ebi, I bu Chineke.' Abu Oma 90:2. O bu Ya, isi mmalite nke idi adi niile, na isi iyi nke iwu niile, ka ga-anọ n'isi ikpe ahụ. Ndi mmuo ozi di nsọ kwa, dika ndi ozi na ndi ama, n'onuogu 'puku iri ugboro puku iri, na puku puku di iche iche,' na-anonyere ulokpe ukwu a."

"Ma, lee, otu di ka Nwa nke mmadu ji igwe ojii nke eluigwe na-abia, o biakwutekwa Onye Ochie nke Ubochi, ha wee kpota Ya nso n'ihu Ya. E wee nye Ya ochichi, na ebube, na alaeze, ka mmadu nile, mba nile, na asusu nile, wee fee Ya ofufe: ochichi Ya bu ochichi ebighi ebi, nke na-agaghi agabiga.' Daniel 7:13, 14. Obibia Kraist a kwara ebe a abughi obibia Ya nke ugboro abuo n'uwa. O na-abiakwute Onye Ochie nke Ubochi n'eluigwe ka o nata ochichi na ebube na alaeze, nke a ga-enye Ya mgbe oru Ya di ka onye ogbugbo ga-eru ogwugwu. O bu

òbìbìà a, ò bughì òbìbìà Ya nke abụọ n'ụwa, ka e buru amụma banyere ya na amụma dị ka nke ga-eme na njedebe nke ụbòchị 2300 ahụ n'afọ 1844. N'ìbù nke ndị mmụọ ozi nke eluigwe so Ya, nnukwu Onye Nchụàjà anyị na-abanye n'Ebe Nsọ Kachasị Nsọ, ma n'ebe ahụ o na-apụta n'ihu Chineke iji ruò omume ikpeazụ nke ozi Ya n'ihu mmadụ—imezu ọrụ ikpe nyocha, na ime mgbaghara mmehie maka ndị niile e gosiri na ha ruru eru inweta uru ya.”

“N'ọrụ ofufe nke ihe nnochianya, naanị ndị b́àrà n'ihu Chineke na nkwupụta mmehie na nchegharị, ndịkwa ebufere mmehie ha n'ebe nsọ site n'òbara nke àjà mmehie, ka ha nwere òkè n'ọrụ ofufe nke Ụbòchị Mkpuchi Mmehie. N'otu aka ahụ, n'ụbòchị ukwu nke mkpuchi mmehie ikpeazụ na ikpe nyocha, naanị ikpe ndị nke ndị na-ekwupụta na ha bụ ndị nke Chineke ka a na-atụle. Ikpe nke ndị ajọ omume bụ ọrụ pụrụ iche na nke dị iche, ò na-emekwa n'oge ọzọ ga-abia. 'Ikpé aghaghi ibido n'ulo Chineke: ma ò buru na o bidoro n'aka anyi, gini ka ngwucha nke ndi nādighi-erubere ozi oma isi gābu?' 1 Peter 4:17.”

“Akwụkwọ ndekọ ndị dị n'eluigwe, nke e ji debanye aha na omume ndị mmadụ, ga-ekpebi mkpebi nile nke ikpe ahụ. Onye-amụma Daniel na-ekwu, si: 'E debere ikpe, e meghekwarà akwụkwọ ndị ahụ.' Onye mkpughe ahụ, n'ìkòwa otu ọ̀nọ̀dụ ahụ, na-agbakwunyè, si: 'E meghekwarà akwụkwọ ọzọ, nke bụ akwụkwọ nke ndụ: e wee kpee ndị nwurụ anwụ ikpe site n'ihe ndị ahụ e dere n'akwụkwọ ndị ahụ, dị ka ọrụ ha si dị.' Mkpughe 20:12.”

“Akwụkwọ nke ndụ nwere aha ndị niile bataraworo n'ozì Chineke. Jisọs gwara ndị na-eso ụzọ Ya, si: 'Nurianu ọ̀nụ, n'ihì na e dewo aha unu n'eluigwe.' Luk 10:20. Pòl na-ekwu maka ndị ọrụ ibe ya kwesiri ntụkwasị obi, 'ndị aha ha dị n'akwụkwọ nke ndụ.' Ndị Filipai 4:3. Daniel, ka ò na-ele anya ruo 'oge nsogbu, nke a na-ahụ̀tubeghì ụdì ya,' na-ekwupụta na a ga-anapụta ndị Chineke, 'onye ò bula a ga-ahụ ka e dere aha ya n'akwụkwọ ahụ.' Daniel 12:1. Ma onye mkpughe ahụ na-ekwu na naanị ndị ahụ ka ga-abanye n'obodo Chineke bụ ndị aha ha 'e dere n'akwụkwọ nke ndụ nke Nwa Aturu ahụ.' Daniel 12:1; Mkpughe 21:27.”

“A na-edè 'akwụkwọ ncheta' n'ihu Chineke, nke e dekworo n'ime ya ezi omume nke 'ndị na-atụ egwu Jehova, na ndị na-echebara aha Ya echiche.' Malakai 3:16. A na-edebanye okwu okwukwe ha na omume ihunanya ha n'eluigwe. Nehemaja na-ezo aka na nke a mgbe ò sirì: 'Cheta m, O Chineke m, ... ma ehichapụkwala ezi omume m ndị m meworo n'ihì ụlò Chineke m.' Nehemaja 13:14. N'akwụkwọ ncheta nke Chineke, a na-eme ka ọrụ ezi omume ò bula buru ihe na-adighi anwụ anwụ. N'ebe ahụ ka a na-edekọ n'ezìokwu ọ̀nwunwa ò bula e guzogidere, ihe ọjọ ò bula e meriri, okwu ò bula nke ọ̀mìiko dị nro e kwuputara. A na-edekwa kwa omume ò bula nke ichu aja, nhujuanya na iru ụjù ò bula e tachiri n'ihì Kraist. Onye ọ̀bụ abụ oma na-ekwu, si: 'Ì na-agugharì ikpafu m nile: tinye anya mmiri m n'ime karama Gị: ò bughì na ha dị n'akwụkwọ Gị?' Abụ Oma 56:8.”

E nwekwara ndekọ nke mmehie ndị mmadụ. “N'ihì na Chineke ga-eweta ọrụ ò bula n'ikpe, ya na ihe nzuzo ò bula, ma ò buru na ò dị mma, ma ò burukwa na ò dị njo.” “Okwu efu ò bula ndị mmadụ ga-ekwu, ha ga-aza ajuju banyere ya n'ụbòchị ikpe.” Onye Nzọpụta na-asi: “N'ihì okwu gị ka a ga-aguta gị onye ezi omume, sitekwa n'okwu gị ka a ga-ama gị ikpe.” Eklisiastis 12:14; Matiu 12:36, 37. Ebumnuche nzuzo na mkpali nile na-apụta n'akwụkwọ ndekọ ahụ nke na-adighi emehie; n'ihì na Chineke “ga-eme ka ihe zoro ezo nke ọ̀chìchìrì pụta ihè, ma mee ka echiche nile nke obi pụta n'ihè.” 1 Ndị Korìnt 4:5. “Lee, e dere ya n'ihu M, ... ajọ omume unu,

na ajoy omume nna unu ha onu, ka Onye-nwe-anyi kwuru.” Aisaja 65:6, 7.

“A na-enyocha oru onye o bua n’ihu Chineke, a na-edekwa ya dika ntukwasi-obi ma o bu ekwesighi ntukwasi-obi. N’akuku aha o bua n’akwukwo eluigwe ka a na-edebanye, n’ezi nkowa na-atu egwu, okwu ojo o bua, omume icho odimma onwe onye o bua, oru o bua a na-emezughu, na mmehie nzuzo o bua, tinyere aghughu nzuzo o bua a kpachapuru anya. Idoy aka na nti ma o bu ntaramahuhu sitere n’eluigwe a leghaara anya, oge ndi e tufuru n’efu, ohere ndi a na-ejighi mee ihe, mmetuta e tinyere maka ezi ihe ma o bu maka ihe ojo, na nsonaazu ya ndi na-eru ebe di anya, ka mmuo ozi na-edeko ihe niile na-achikotakwa.”

“Iwu Chineke bu ukuru a ga-eji nwalee agwa na ndu mmadu n’ikpe ahụ. Onye amamihe kwuru, si: ‘Tuo Chineke egwu, debe kwa iwu Ya nile: n’ihi na nke a bu oru dum nke mmadu. N’ihi na Chineke ga-eweta oru o bua n’ikpe.’ Eklisiastis 12:13, 14. Onyeozu Jems na-adu umunna ya odu, si: ‘Ya mere, kwuonu okwu, meekwa omume, di ka ndi a ga-ekpe ikpe site n’iwu nke nnwere onwe.’ Jems 2:12.”

“Ndi ahụ ndi a ga-agu na ha kwesiri ekwesiri” n’ime ikpe ahụ ga-enwe okè n’mbilite n’onwu nke ndi ezi omume. Jizos kwuru: “Ma ndi a ga-agu na ha kwesiri ekwesiri inweta uwa ahụ, na mbilite n’onwu site n’etiti ndi nwuru anwu, ... ha ha ka ndi mmuo ozi; ha bukwa umu Chineke, ebe ha bu umu nke mbilite n’onwu.” Luk 20:35, 36. Ozokwa, O na-ekwuputa na “ndi mere ezi ihe” ga-aputa “gaa na mbilite n’onwu nke ndu.” Jon 5:29. A gaghị akpolite ndi ezi omume nwuru anwu ruo mgbe ikpe ahụ gachara nke a na-agu ha na ha kwesiri ekwesiri maka “mbilite n’onwu nke ndu.” N’ihi ya, ha agaghị anọ n’onwe ha n’ihu ulokpe ahụ mgbe a na-enyocha ihe ndeko ha ma kpebiekwa okwu ha.

“Jizos ga-aputa dika Onye na-arichitere ha, ka O wee riu n’onodu ha n’ihu Chineke. ‘O buru na onye o bua emehie, anyi nwere Onye na-arichitere anyi n’ebe Nna no, Jizos Kraist onye ezi omume.’ 1 Jon 2:1. ‘N’ihi na Kraist abanyeghi n’ebe nsọ ndi e ji aka mee, ndi bu onyinyo nke ezi ebe nsọ ahụ; kama O banyere n’eluigwe n’onwe ya, ugbo a ka O puta n’ihu Chineke n’ihi anyi.’ ‘Ya mere O pukwara izoputa nke oma ruo n’oke kachasi ndi na-abiakwute Chineke site n’aka Ya, ebe O na-adi ndu mgbe niile ime arichitere ha.’ Ndi Hibru 9:24; 7:25.”

“Mgbe a na-emeghe akwukwo ndi e deoro ihe n’ime ikpe ahụ, ndu nke ndi niile kweere na Jizos na-abata n’ihu Chineke ka a nyochaa ha. Malite na ndi mbu biri n’elu uwa, Onye Nkwado anyi na-eweta ikpe onye obula n’usoro ogbo na ogbo, ma mechie na ndi di ndu. A na-akpo aha o bua, a na-enyochakwa ikpe o bua nke oma. A na-anabata ufodu aha, a na-ajukwa ufodu aha. Mgbe onye o bua nwere mmehie ka foduru n’akwukwo ndi e deoro ihe, ndi a na-echeharighi echehari ma a gbagharighikwa ha, a ga-ehichapu aha ha n’Akwukwo nke Ndu, a ga-ehichapukwa ndeko ezi omume ha n’akwukwo ncheta nke Chineke. Onyenwe anyi gwara Mozis: ‘Onye obula mehiera megide M, onye ahụ ka M ga-ehichapu n’akwukwo M.’ Qupu 32:33. Onye amuma Ezikelikwara na-ekwu, si: ‘Mgbe onye ezi omume si n’ezi omume ya chigharia, ma mee ajoy omume, ... ezi omume ya niile o meworo agaghị echeta ha.’ Ezikel 18:24.” The Great Controversy, 479–483.

Anyi ga-aga n’ihu n’omumu a ma zaa ajuju ndi e welitere n’isiokwu ozọ nke usoro isiokwu a.